

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M., spol. s r. o., M.**, IČO: X., právne zastúpeného JUDr. P. K., advokátom, O., proti odporcovi **F. N. M. S. R., T.**, IČO: X. **o určenie prechodu ručiteľského záväzku**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. januára 2004, č. k. 30 Cb 225/95-135, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. januára 2004, č. k. 30 Cb 225/95-135 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 19. 01. 2004, č. k. 30 Cb 225/95-135 návrh navrhovateľa zamietol a odporcovi náhradu trov nepriznal. V odôvodnení rozsudku uviedol, že navrhovateľ sa návrhom zo dňa 15. 08. 1995 voči odporcovi domáhal určenia, že na odporcu na základe zákona č. 92/1991 Zb. prešiel a naďalej trvá záväzok z ručiteľského vyhlásenia zaniknutého subjektu Č., š. p., K., zo dňa 25. 02. 1991, ktorým sa zaviazal navrhovateľovi plniť za dlžníka S., a. s., K., splatné záväzky z úverových zmlúv pri plnení z poskytnutej bankovej protizáruky.

Súd prvého stupňa na základe predložených písomných dokladov a po prejednaní sporu s právnymi zástupcami účastníkov konania konštatoval, že navrhovateľ sa zmluvne zaviazal poskytnúť S., a. s., K., korunový úver pre každú leasingovú splátku v prípade, že S., a. s., K., nebude mať na plnenie tohto záväzku dostatok vlastných finančných prostriedkov. Č., š. p., K., sa dňa 25. 02. 1991 zaviazal ručiteľským vyhlásením, že uspokojí pohľadávky navrhovateľa do výšky poskytnutej protizáruky z budúcich úverových záväzkov spoločnosti S., a. s., K., pokiaľ ich neuspokojí dlžník. Nakoľko S., a. s., K., bol v platobnej neschopnosti, poskytol navrhovateľ na základe úverových zmlúv dohodnutú protizáruku. Poskytnuté

finančné prostriedky, vrátane úrokov spoločnosť S., a. s., K., nesplatila. Rovnako neplnil Č., š. p., K., ako ručiteľ. Spoločnosť ručiteľa Č., š. p., bola ku dňu 30. 04. 1992 na základe rozhodnutia Ministerstva dopravy a spojov SR zrušená bez likvidácie s tým, že dňom 01. 05. 1992 bol M. podľa privatizačného protokolu prevedený so všetkými aktívami a pasívami na F. N. M. S. Z tohto dôvodu si navrhovateľ uplatnil plnenie z ručiteľského záväzku vo výške splatnej pohľadávky voči odporcovi, písomne dňa 04. 02. 1994. F. N. M. S. realizoval schválený privatizačný projekt a majetok bývalého štátneho podniku vložil do novozaložených akciových spoločností A., a. s., K. (zrejme A., a. s., K.), A., a. s., P., P., a. s., P. a A. Z. P.

Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa konštatoval, že odporca, označený v návrhu, nie je v konaní pasívne legitimovaný. Ako vyplynulo z dokazovania, tento bol realizátorom schváleného privatizačného projektu štátneho podniku Č. K., pričom celý majetok tohto štátneho podniku v súlade s privatizačným projektom a zakladateľskými listinami vložil do majetku štyroch novozaložených spoločností.

Súd prvého stupňa na základe uvedených skutočností rozhodol o zamietnutí návrhu, a to aj s poukazom na ust. § 15 zákona č. 92/1991 Zb., podľa ktorého ustanovenia na nadobúdateľa prechádzajú s vlastníckym právom k privatizovanému majetku aj iné práva a záväzky súvisiace s privatizovaným majetkom. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ a žiadal napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, ako je to uvedené v návrhu navrhovateľa zo dňa 15. 08. 1995. Uviedol, že rozhodnutím Ministerstva dopravy a spojov S. zo dňa 23. 04. 1992 č. 308/M/92 bol štátny podnik Č. zrušený bez likvidácie ku dňu 30. 04. 1992. Celý M. Č., vrátane predmetného ručiteľského záväzku v zmysle ust. § 11 zákona č. 92/1991 Zb. a v súlade s rozhodnutím zo dňa 23. 04. 1992, prešiel dňom zrušenia Č. na odporcu. Odporca podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. mal celý tento majetok vložiť do štyroch nástupníckych spoločností, ktoré spoločnosti boli založené podľa ust. § 12 ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. zakladateľskými listinami zo dňa 24. 04. 1992. Podľa článku II. ods. 3 týchto zakladateľských listín, predmetom nepeňažného vkladu odporcu ako zakladateľa je časť majetku slúžiaceho na prevádzkovanie Č., ako i časť práv a povinností a záväzkov i neznámych. Bližšia špecifikácia majetku mala byť uvedená v prílohe č. 1 a č. 2 protokolu o prevzatí vecí, ktorý protokol však

nebol súdu predložený. Odvolateľ zdôraznil, že ani z privatizačného protokolu Č. nie je možné určiť, na ktorú z nástupníckych spoločností prešiel predmetný ručiteľský záväzok. Vzhľadom na uvedené, je podľa navrhovateľa sporné, či predmetný ručiteľský záväzok prešiel na niektorú z nástupníckych spoločností, a v kladnom prípade je sporné, na ktorú z nich prešiel tento ručiteľský záväzok. Podľa navrhovateľa súd prvého stupňa v tomto smere v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p. neúplne zistil skutkový stav, resp. v zmysle § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p. na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. V prípade preukázania, že odporca nepreviedol predmetný ručiteľský záväzok na niektorú z nástupníckych spoločností, podľa navrhovateľa odporca porušil zákon č. 92/1991 Zb. Preto odporca bude mať pasívnu legitimáciu v tomto konaní z titulu prechodu záväzku, ako aj povinnosť plniť z ručiteľského záväzku (§ 11 ods. 3 a § 12 ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb.).

Navrhovateľ v odvolaní ďalej uviedol, že za predpokladu preukázania, že predmetný ručiteľský záväzok prešiel v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb., avšak nie je možné určiť, na ktorú z nástupníckych spoločností tento záväzok prešiel, s prihliadnutím na ust. § 293 Obchodného zákonníka ručia všetky tieto spoločnosti solidárne. V takomto prípade všetky nástupnícke spoločnosti porušili povinnosť uloženú v ust. § 15 ods. 4 uvedeného zákona – oznámiť navrhovateľovi prevzatie predmetného záväzku. To isté platí v prípade, ak sa preukáže, že záväzok prešiel na jednu z nástupníckych spoločností, a to A., a. s., K., ktorá spoločnosť v konaní prechod záväzku písomne poprela. Navrhovateľ má za to, že ak sa preukáže prechod záväzku, v tom prípade za jeho splnenie ručí odporca, ktorý odporca bude v konaní pasívne legitimovaný podľa ust. § 15 ods. 3 zákona č. 92/1991 Zb. v znení účinnom ku dňu 01. 05. 1992. Odvolateľ zdôraznil, že na prechod predmetného ručiteľského záväzku v konkrétnom prípade nebol potrebný súhlas navrhovateľa, ale odporca ručí svojim majetkom za splnenie záväzku nástupníckych spoločností. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa v zmysle ust. § 220 ods. 2 písm. f/ O. s. p. nesprávne právne posúdil vec a nevysporiadal sa s otázkou ručenia odporcu podľa ust. § 15 ods. 3 zákona č. 92/1991 Zb.. V prípade preukázania prechodu ručiteľského záväzku odvolateľ navrhuje, aby odvolací súd pripustil zmenu návrhu zo dňa 15. 08. 1995 a rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a určil, že odporca na základe zákona č. 92/1991 Zb. ručí za splnenie ručiteľského vyhlásenia zaniknutého Č., š. p., K., zo dňa 25. 02. 1991, ktorým sa zaviazal navrhovateľovi plniť za dlžníka, S., a. s., K., splatné záväzky z úverových zmlúv pri plnení z poskytnutej bankovej protizáruky. Navrhovateľ ďalej žiada priznanie trov konania.

Odporca vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za vecne správne a navrhuje, aby ho odvolací súd potvrdil. Odporca považuje tvrdenia odporcu, uvedené v odvolaní, za účelové a nedôvodné, nakoľko v danom prípade odporca realizoval prevod majetku v zmysle Rozhodnutia o schválení privatizačného projektu š. p. Č. K.. Do privatizácie vstúpil celý majetok podniku a ako spôsob privatizácie bolo určené štyroch akciových spoločností – A., A., P. a A. Z.

Odporca zdôraznil, že v privatizačnom projekte (str. 28) „Zmluvné a iné práva a záväzky, viazané na vstupné subjekty“ bolo uvedené, že záväzky podnikového riaditeľstva preberá Z. K. (A., a. s.). S poukazom na ust. § 15 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. preto vyplýva, že záväzky podnikového riaditeľstva prebral Z. K. (A., a. s.). Odporca ďalej poukázal na ust. § 19 ods. 3 zákona č. 92/1991 Zb., podľa ktorého ustanovenia vlastnícke právo k veciam z privatizovaného M. prechádza na nadobúdateľa dňom dojednanej účinnosti zmluvy alebo pri vklade dňom vzniku obchodnej spoločnosti. Protokol o prevzatí vecí zahrnutých do privatizovaného majetku bol uzatvorený medzi odporcom a spoločnosťou dňa 01. 05. 1992. Týmto dňom prešli s vlastníckym právom k privatizovanému majetku na jeho nadobúdateľa aj práva a záväzky súvisiace s privatizovaným majetkom, vrátane neznámych. Od uvedeného dátumu preto odporca nemá v konaní pasívnu legitimáciu.

Odvolateľ vo svojom vyjadrení ďalej uviedol, že pohľadávka navrhovateľa v konkurznom konaní č. k. 1K 403/96 vedenom na majetok úpadcu S. bola právoplatne uznaná v plnej výške a je už vymáhaná. Z hľadiska podaného návrhu bolo podľa odporcu potrebné v konaní preukázať naliehavý právny záujem, ktorý záujem nebol preukázaný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací uznesením zo dňa 31. 01. 2011, č. k. 1Obdo V 41/2009 rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia vyslovil názor, že odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu sa náležite nevysporiadal so všetkými vytknutými vadami a potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, bez toho, aby doplnil dokazovanie v tomto smere, a rozhodol tak i v rozpore so zásadou dvojínštančnosti konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec v ďalšom konaní podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že sú tu dané predpoklady pre jeho zrušenie.

Podľa ust. § 80 písm. c/ O. s. p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, že tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

V prejednávanej veci bol podaný návrh na určenie, že na odporcu na základe zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby prešiel a naďalej trvá záväzok z ručiteľského vyhlásenia zaniknutého subjektu Č., š. p. K., zo dňa 25. 02. 1991, ktorým sa zaviazal navrhovateľovi plniť za dlžníka S., a. s., K., splatné záväzky z úverových zmlúv pri plnení z poskytnutej bankovej protizáruky.

Ide teda o žalobu v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p., ktorú zákon považuje za procesne prípustnú, len ak je na požadovanom určení naliehavý právny záujem.

Cieľom určovacej žaloby je vydanie rozsudku, výrok ktorého odstraňuje žalobcovu neistotu určení, či tu právo alebo právny vzťah (v prípade určenia neplatnosti zmluvy právny vzťah z nej vyplývajúci) je alebo nie je.

Zákon pre procesnú prípustnosť určovacej žaloby predpokladá teda existenciu stavu neistoty žalobcu v tom, či ten-ktorý právny vzťah alebo právo je alebo nie je a zároveň tiež preukázanie, že uvedenú neistotu možno odstrániť navrhovaným výrokom rozsudku. Ak naliehavý právny záujem nevyplýva priamo z návrhu, zisťuje sa výsluchom účastníkov.

Nedostatok naliehaného právneho záujmu vylučuje, aby súd žalobu preskúmal po stránke vecnej.

V danom prípade súd prvého stupňa žalobu zamietol bez toho, aby sa zaoberal otázkou žalobcom tvrdenej existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

Nedostatok tohto zistenia súdu prvého stupňa zakladá inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie.

Keďže v konaní otázka naliehavého právneho záujmu nebola vyriešená, nemohol sa ani odvolací súd zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia a skúmať opodstatnenosť odvolacieho dôvodu, ktorým sa rozhodnutiu súdu prvého stupňa vytýka nesprávne právne posúdenie veci.

Z uvedených dôvodov a tiež so zreteľom k zásade dvojinštančnosti konania Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ a 2 O. s. p. rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O. s. p. rozhodne o trovách celého konania.

Podľa ust. § 226 O. s. p. pre Krajský súd v Bratislave, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, je právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 27. septembra 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová